

1. Αντικείμενο και μεθοδολογία

Οι περιοχές των πρώην λιμνών Κάρλας και Αγουλινίτσας ήταν στο παρελθόν σημαντικότεροι φυσικοί υγρότοποι, όπου αναπτύσσονταν και αλιευτικές πρακτικές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Σήμερα μετά την αποξήρανσή τους (1962 της Κάρλας και 1969 της Αγουλινίτσας), οι πρώην αυτοί υγρότοποι και οι γύρω περιοχές τους χρησιμοποιούνται κυρίως για γεωργική εκμετάλλευση.

Η αποδοτικότητα και η άρδευση των εδαφών απαίτησαν και απαιτούν ειδικά εγγειοβελτιωτικά μέτρα αλλά και παρεμβάσεις στην ευρύτερη περιοχή της λεκάνης απορροής, με αποτέλεσμα τα φυσικά χαρακτηριστικά να αλλοιώνονται συνεχώς.

Παράλληλα με τις εγγειοβελτιωτικές παρεμβάσεις και τις φυσικές διακυμάνσεις, χαράχθηκε ένας ιστός κτηματολογικών παραλλαγών στη ζώνη που διαμορφώθηκε από τα μεταβαλλόμενα όρια των υγροτόπων, όρια τα οποία εσωκλείουν τη δημόσια ιδιοκτησία επί των αποξηραμένων εδαφών.

Στο άμεσο μέλλον η Κάρλα θα αποκτήσει έναν τεχνητό ταμιευτήρα¹ μεγάλων διαστάσεων, μια τεχνητή λίμνη με διαφορετική μορφολογία και δεδομένα από αυτά της παλιάς φυσικής λίμνης. Ο κύριος σκοπός είναι να διευκολυνθούν η γεωργική παραγωγή και η οικιστική ανάπτυξη (άρδευση και αντιπλημμυρική προστασία) με την επανατροφοδότηση του κατεστραμμένου υδρολογικού περιβάλλοντος. Παράλληλα, ο ταμιευτήρας θα αναβιώσει μέρος των συνθηκών του παλαιού υγρότοπου που είναι αναπόσπαστος οικότοπος του ιδιαίτερα πλούσιου οικοσυστήματος της περιοχής.

Προς το παρόν για την Αγουλινίτσα δεν υπάρχει συγκεκριμένη πρόταση κατασκευής τεχνητής λίμνης. Η γειτνίαση με τη λίμνη Καϊάφα φαίνεται να ικανοποιεί τις σημερινές απαιτήσεις για φυσικό περιβάλλον και υγρότοπο. Ο χώρος της είναι μικρότερων διαστάσεων απ' αυτόν της Κάρλας. Περιλαμβάνει όμως μεγαλύτερη πολυπλοκότητα χρήσεων, που συνδέονται άμεσα με την περιιαστική ανάπτυξη (παραθερισμός) και τα επακόλουθά της (σκουπιδότοπος). Οι χρήσεις αυτές διεισδύουν στον αγροτικό και φυσικό χώρο.

1. Βλ. Πίνακα Δεδομένων Π2.

Το αντικείμενο της παρούσας μελέτης είναι η αναγνώριση και η περιγραφή του σύνθετου χώρου των αποξηραμένων λιμνών και των κύριων χρήσεών τους.

Ο στόχος μιας τέτοιας περιγραφής είναι να εντάξει στη μελέτη αειφορίας του συγκεκριμένου ερευνητικού προγράμματος² ένα «υπόβαθρο ανάλυσης του χώρου».

Έτσι, γίνεται αναφορά στην εξέλιξη των ορίων και των κατατμήσεων του χώρου και στις μεταβαλλόμενες ενότητες του φυσικού και τεχνητού περιβάλλοντος των υπό μελέτη περιοχών. Πρόκειται για μια μακροσκοπική θεώρηση του χώρου, στην κλίμακα όλης της περιοχής, στην οποία μπορούν να αναγνωριστούν τα φαινόμενα της οριοθέτησης, της κατάτμησης και της «μορφολογικής» προσάρτησης του χώρου ως συνέπειες των χρήσεών του.

Η περιγραφή του χώρου με αυτή την έννοια καταλήγει στην αναπαράσταση της εξέλιξης των βασικών χρήσεων του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Με το πιο πάνω σκεπτικό και στο πλαίσιο των στόχων του ερευνητικού προγράμματος, εξετάστηκαν διάφορες πηγές, έγινε σύνθεση πινάκων δεδομένων και συντάχθηκαν χάρτες και φωτογραφικοί πίνακες.

2. Ε. Κοδάνη, *Λιμνών Αποξηράνσεις: μελέτη αειφορίας και πολιτιστικής ιστορίας*, Πρώτο μέρος.